

شرایط شکل‌گیری امت واحده مهباست/ امت واحده و تمدن نوین اسلامی

حجت الاسلام غلامی در دومین اجلاس سراسری فعالان مهدوی (ع) گفت: فرصت‌های ایجاد امت واحده نسبت به تهدیدهای آن بیشتر است و شرایط برای شکل‌گیری امت واحده حقیقتاً هموار است.

حجت الاسلام غلامی در دومین اجلاس سراسری فعالان مهدوی (ع) گفت: فرصت‌های ایجاد امت واحده نسبت به تهدیدهای آن بیشتر است و شرایط برای شکل‌گیری امت واحده حقیقتاً هموار است.

به گزارش خبرنگار مهر، متن زیر سخنرانی حجت الاسلام رضا غلامی در دومین اجلاس سراسری فعالان مهدوی (ع) در مشهد مقدس است که در ادامه می‌خوانید:

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، الصلاة والسلام على رسول الله و آله الطيبين الطاهرين، و لعنة الله على اعدائهم اجمعين

سلام عرض می‌کنم خدمت برادران و خواهران گرامی و تشکر می‌کنم از حضرت آیت الله صدیقی، ریاست محترم مجمع راهبردی اندیشه مهدویت و مدیران و دست‌اندرکاران مجمع که فرصت شرکت حقیر در این اجلاس ارزشمند را فراهم کردند. همانطور که قبلاً حضورتان اعلام شده است، موضوع سخنرانی من امت واحده و تمدن نوین اسلامی است. بحثی که انشالله به صورت فشرده خدمتتان ارائه خواهم داد، عمدتاً یک بحث راهبردی است و نه نظری و در همین جهت، اجازه می‌خواهم ابتدا از باب مقدمه به چند مطلب مهم اشاره کنم.

مطلب نخست، کمی واکاوی در دو مفهوم امت واحده و تمدن نوین اسلامی است. شما می‌دانید که در تفکر قرآنی، ادیان الهی همگی در یک خط، و در طول هم هستند. قرآن مجید در سوره انبیا آیه ۹۲ می‌فرماید: إِنَّ هَذِهِ أُمَمُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَ آتَا رَبُّكُمْ قَاعِبُدُونِ. در ادامه می‌فرماید: وَ تَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلَّ إِلَٰهِنَا رَاجِعُونَ.

وقتی قرآن به ادیان الهی اینگونه می‌نگرد و از آنها در طول اسلام به مثابه دین پیامبر خاتم (ص)، به امت واحده تعبیر می‌کند، به طریق اولی این مطلب درباره فرق و مذاهب اسلامی صادق است. بر همین اساس، اتحاد مسلمین از فرق و مذاهب گوناگون بر مبنای مشترکات فراوان میان آنها، یکی از آرمان‌های اصلی و بزرگ انقلاب اسلامی است و تاکنون برای تحقق این آرمان عظیم تلاش‌های زیادی صورت گرفته است. واقعیت این است که نقاط اشتراک میان مسلمین بر نقاط اختلاف میان آنها کاملاً غلبه دارد. از قرآن مجید که کتاب همه مسلمانان است تا تعالیم و سیره نبوی (ص) که نقش مهم و تعیین‌کننده‌ای در ساخت‌شاکله اسلامی مسلمانان دارد.

لذا صحبت کردن از اتحاد با وجود این حدّ از اشتراکات، غیرمنطقی نیست. از طرف دیگر، مسلمانان نه تنها اهداف و مقاصد مشترکی دارند بلکه با دشمن واحد و خطرناکی نیز روبرو هستند که صرف نظر از فرق و مذاهب اسلامی، به دنبال هدم کل اسلام است. با این وصف، امت واحده یعنی یک اجتماع هماهنگ بر اساس اهداف و مرزهای اسلامی مشخص که علت محدثه و میقیه آن، ایمان اسلامی است. و اما تمدن نوین اسلامی در یک بیان ساده، عبارت است از وجه عینیت یافته و پیشرفته تعالیم اسلامی در حیات مدنی، چه در عرصه سخت و چه در عرصه نرم که مناسبات و شیوه زندگی متمایزی را بر مبنای فضائل انسانی در زندگی فردی و اجتماعی برقرار می‌کند. باید توجه داشت که تمدن نوین اسلامی مساوی با تمدن مهدوی نیست لکن اگر به خط انتظار عمیقاً توجه شود، تمدن نوین اسلامی به طور قطع مقدمه ساز ظهور منجی عالم بشریت (عج) قلمداد خواهد شد که به انتظار حقیقی جامعه عمل می‌پوشاند. به بیان دیگر، تمدن سازی و تلاش همه جانبه برای تحقق تعالیم اسلامی، یکی از مصادیق بارز انتظار حقیقی است.

مطلب دوم بررسی امکان شکل‌گیری امت واحده و تمدن نوین اسلامی است.

شاید بتوان گفت امروز با همه مسائلی که جهان اسلام با آنها روبروست، شکل‌گیری امت واحده هر هر زمان ممکن تر است. بالا رفتن سطح سواد مسلمانان، قدرت ارتباط‌گیری از طریق فناوری‌های ارتباطاتی و به تبع آن، آگاهی مسلمانان از احوالات جزئی هم، پیروزی انقلاب اسلامی و شکل‌گیری نظام مقتدر جمهوری اسلامی و از همه مهم‌تر نقش ممتاز و منحصر بفردی که امروز رهبر انقلاب در روشنگری در دنیای اسلام بر عهده دارند، از جمله عواملی است که امکان ظهور امت واحده را فراهم نموده است. همین مطلب درباره امکان شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی نیز قابل طرح

است. تمدن‌ها معمولاً مواقعی عینیت پیدا می‌کنند که اولاً، جامعه از یک تفکر نو، جامع، پخته و پیشرو بهره‌مند باشد؛ ثانیاً، جامعه از خودباوری و بینش تمدنی برخوردار باشد؛ ثالثاً، جامعه اراده لازم را برای عینیت بخشیدن به تفکر خود داشته باشد؛ رابعاً، جامعه اسلامی با ارتقاء عقلانیت عملی، دستگاه و سازمان اجرایی خود را طراحی و پیاده‌سازی کرده باشد. خامساً، جامعه در مسیر پیشرفت همه‌جانبه و جهشی قرار گرفته و قدرت سرمایه‌گذاری‌های عمده را برای مراحل عالی پیشرفت داشته باشد. من معتقدم شرایط امروز جمهوری اسلامی به عنوان محور تمدن نوین اسلامی، تا حدی به این شرایط نزدیک است. نمی‌خواهم ادعا کنم که این شرایط کاملاً وجود دارد اما اطمینان دارم که کشور ما به این شرایط نزدیک شده است.

و مطلب سوم و آخری که در مقدمه باید به آن بپردازم، به ضرورت شکل‌گیری امت واحد در جهت دست‌یابی به تمدن نوین اسلامی بر می‌گردد.

به نظر می‌رسد تمدن نوین اسلامی در نقطه تولد و حتی رشد اولیه به وجود امت واحد وابسته نیست، اما در ادامه، گسترش و عمق بخشی به تمدن و قدرت بخشی به آن در جهت جهانی شدن، نیازمند شکل‌گیری امت واحد است که من در بحث‌های قبلی از آن با عنوان نظریه محور-میدان بحث کرده‌ام. با این توضیح، به نظر می‌رسد وجود امت واحد از سه جهت در مسیر تکامل تمدن نوین اسلامی اثرگذار است:

یکم. با ایجاد یک قدرت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری عظیم، فرصت سرمایه‌گذاری‌های تمدنی عظیم که در شرایط کنونی ممکن نیست را فراهم می‌کند.

دوم. امکان غلبه بر چالش‌ها و رفع موانع را در بهترین سطح ممکن فراهم می‌کند.

سوم. زمینه جهانی شدن تمدن نوین اسلامی و رقابت تنگاتنگ با تمدن غرب مدرن را ایجاد می‌کند.

من در اینجا و در پراکنش به حدیث مهمی اشاره می‌کنم که در مقام بیان قدرت بی‌نظیر مؤمن است.

حضرت امام صادق (ع) مؤمن را محکم‌تر از فولاد توصیف می‌کنند: **إِنَّ الْمُؤْمِنَ أَشَدُّ مِنْ زُبْرِ الْحَدِيدِ** یعنی مؤمن محکم‌تر از فولاد است، چرا؟ برای اینکه **إِنَّ زُبْرَ الْحَدِيدِ إِذَا دَخَلَ النَّارَ تَغَيَّرَ**، و **إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَوْ قُتِلَ ثُمَّ تُشِرَ ثُمَّ قُتِلَ لَمْ يَتَغَيَّرْ قَلْبُهُ** یعنی به خاطر آنکه آهن اگر داخل آتش بیفتد تغییر پیدا می‌کند، اما مؤمن اگر کشته شود، و باز زنده شود، و باز کشته شود، هرگز تغییری در قلبش پدید نمی‌آید. در روایت دیگری از امام (ع) در وصف یاران امام زمان (عج) می‌فرماید: هنگامی که پرچم مهدی (ع) به اهتزاز در آید مؤمنی نخواهد بود مگر آنکه قلبش از پاره‌های فولاد محکم‌تر می‌شود و نیروی چهل مرد به وی اعطا می‌گردد. خب، حالا بحث من این است که وقتی مؤمن از چنین قدرتی برخوردار است، وحدت مؤمنین چه قدرتی بوجود می‌آورد و آیا قدرتی در عالم هست که در حد و اندازه این قدرت باشد؟

یک روایت دیگر هم هست که توجه به آن برای بحث ما تعیین‌کننده است. ابا بصیر می‌گوید شنیدم از حضرت امام صادق (ع) که فرمودند: مؤمن برادر مؤمن است، همچون یک تن واحد؛ اگر قسمتی از آن به درد آید، اثر آن را در سایر بدنش احساس می‌کند؛ و روحشان نیز از یک روح است و اتصال روح مؤمن به روح خدا از اتصال نور خورشید به خورشید شدیدتر است. همانطور که ملاحظه می‌فرمایید، وقتی مؤمنین به همدیگر به چشم پیکر واحد نگاه کردند و لوازم آن را پذیرفتند، هیچ مانعی نمی‌تواند جلوی پیشرفت آنها را بگیرد. البته فقره پایانی روایتی که ابا بصیر نقل می‌کند مهم‌تر است چراکه نه تنها روح مؤمنین را یک روح معرفی می‌کند، بلکه اتصال این روح به خدا را از اتصال نور خورشید به خورشید بالاتر می‌داند که این یعنی یک عظمت وصف‌ناشدنی برای روح مؤمن که درک عظمت اجتماع و اتحاد آن برای هر کسی ممکن نیست.

بنابراین، بحث اصلی من، به قدرت آفرینی اتحاد بر می‌گردد قدرتی که می‌تواند به راحتی بزرگ‌ترین تمدن‌های بشری را خلق کند البته نقطه مقابل این اتحاد هم روشن است چنانچه قرآن مجید می‌فرماید: **وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ**. نزاع (و کشمکش) نداشته باشید، تا سست نشوید، و قدرت و شوکت شما از بین نرود! نباید فراموش کرد که بخش مهم بدبختی‌ها و عقب‌ماندگی‌های مسلمانان به همین نزاع‌ها و کشمکش‌ها بر می‌گردد و تا مسلمانان امت واحد را پدید نیاورند عزت خود را باز نخواهند یافت.

بعد از سه مطلبی که از باب مقدمه بیان شد، پرسش اصلی این بحث، الزامات شکل‌گیری امت واحد در عصر غیبت است. من قصد دارم فهرست وار به ده عنصر کلیدی به مثابه لوازم شکل‌گیری امت واحد در این دوران اشاره کنم.

یکم. بازخوانی و ادراک عمیق اصول بنیادین اسلام. فراموش نکنیم که نه فقط دنیای اسلام از بعضی اصول اسلامی روشن منحرف شده بلکه اساساً امروز در میان خیلی از مسلمانان ادراک جامع و هماهنگی از اصول اسلامی مشاهده نمی شود؛ وقتی اینها را در کنار خرافه ها، موهومات و همچنین قشریگری ها و سطح نگری ها قرار می دهیم، مشخص می شود که تشکیل امت واحده بدون بازخوانی و ادراک عمیق اصول اسلام توسط مسلمانان ممکن نیست.

دوم. خودباوری ایمانی و فهم ضرورت و ثمرات اتحاد. اینکه مسلمانان ارزش ایمان خودشان را به خوبی درک کنند و بدانند که اتحاد مؤمنین چه قدرت فزاینده و بی بدیلی را تولید می کند، می تواند زمینه را برای دست یابی به امت واحده هموار کند.

سوم. دست یابی به اهداف مبنایی، جذاب و مشترک. مسلمانان باید مبتنی بر تعالیم اسلامی اهداف مشترک داشته باشند و خود این اهداف مشترک است که زمینه تعامل و هم افزایی را بوجود می آورد. اهدافی مانند محرومیت زدایی، رفع عقب ماندگی های ذلت بار، استقلال و خوداتکایی، پیشرفت و عدالت، تمدن سازی، استکبار ستیزی و غیره اهداف جذابی است که در مسیر متحد کردن مسلمانان نقش تعیین کننده دارد.

چهارم. خلاصی از دولت های خودکامه و ظالم. تا موقعی که استبداد سیاسی بخش های مهم و ثروتمند دنیای اسلام را فرا گرفته و دستگاه های مستبد حیات خود را در گرو سرسپردگی به غرب می دانند، ایجاد امت واحده از شعار فراتر نخواهد رفت. البته دقت کنید که غربزده ها و لیبرال های دنیای اسلام هم شعار استبداد زدایی می دهند اما آنها هر وقت که به موفقیت سیاسی دست پیدا کنند، استبداد تازه ای را با ظاهری فریبنده بر کشورهای اسلامی حاکم می کنند.

پنجم. تحصیل سعه صدر و فرهنگ ارتباط و همکاری میان صاحبان مذاهب گوناگون با محوریت نخبگان جدید. توجه داشته باشیم که برای اشاعه سعه صدر و هم زیستی سازنده بین صاحبان فرق و مذاهب، غلبه عقلانیت بر عواطف ضروری است. البته عواطف دینی در جای خود لازم و سازنده است اما نباید بر عقلانیت غلبه کند بلکه عواطف باید خود را در ذیل چتر عقلانیت تعریف کند.

ششم. پذیرش رهبری امت بر پایه چهار عنصر علم، عدالت، شجاعت و قدرت مدیریتی. نباید تردید کرد که امت واحده بدون رهبری هیچ شانسی برای بروز و ظهور ندارد. اینکه چه کسی می تواند نقش رهبری امت واحده را عهده دار باشد یک سؤال مهم است و من معتقدم جمع شدن ویژگی هایی چون: دین شناس ترین و عالم به زمانه ترین، عادل ترین و مدیر و مدبّر ترین در شخص رهبر، هم یک قاعده دینی است و هم یک قاعده عقلی.

هفتم. ایجاد میدان همکاری فرای نظم سیاسی دولت- ملت. زندگی اجتماعی امروز ما مسلمانان در چارچوب نظم سیاسی دولت- ملت است و این نظم سیاسی با تشکیل امت واحده منافات دارد. بهترین نظم سیاسی برای ما نظم دولت- مسلم است. امت- مسلم شکل خاصی از دولت یا کشور را بوجود می آورد که اعضاء آن را مسلمانان با هر نژاد و قوم و قبیله پدید می آورند و مرزهای آن به روی همه مسلمانان جهان باز است.

هشتم. آزاد سازی ظرفیت های اقشار گوناگون و توده مسلمانان برای همکاری های عملی و غیر شعاری. امروز ظرفیت های بسیار خوبی برای همکاری وجود دارد که باب استفاده از آن از طریق تعامل و هم افزایی وجود ندارد. نباید تصور کرد که امت واحده فقط یک اسم است. امت واحده وقتی امت واحده است که مسلمین با یکدیگر همکاری کنند. البته به دلیل تجارب قبلی، مقولات فرهنگی نباید در همکاری ها نقش فتح باب را داشته باشد، شاید همکاری های علمی، تکنولوژیکی، صنعتی و دفاعی در جهت مرزگشایی و فتح باب بر سایر عرصه ها اولی باشد.

نهم. مقابله با بسترها و عوامل معارضات مذهبی. عقلای ما چه شیعه و چه سنی همه متفق القول هستند که باید بسترهای تنش و درگیری را در عالم اسلامی از بین برد اما تلاش های ما در عمل برای از بین بردن این بسترها کافی نیست. امروز باید جلوی هر اقدام توهین آمیز و از همه بدتر، باید جلوی تکفیر را به جد گرفت و با عوامل آن به سختی برخورد کرد.

دهم. ارتقاء بصیرت و درک و خنثی سازی فتنه های مذهبی. دشمنان اسلام از هیچ تلاشی برای فتنه گری در بین مسلمانان و ایجاد اختلاف و دعوا بین آنها دریغ نمی کنند و شاید تصور روزگار بدون فتنه تصور واقع بینانه ای نیست؛ لذا اقتضای شکل گیری امت واحده بالا بردن بصیرت مردم برای شناخت فتنه ها و خنثی سازی آنهاست.

پرسش دوم بحث من درباره فرصت ها و تهدیدهای پیش روی امت واحده است. من ابتدا از فرصت ها آغاز می کنم و ده فرصت مهم و طلایی را مختصراً خدمتتان بیان می کنم:

فرصت ها

یک. افزایش دانش سیاسی بخش مهمی از جهان اسلام و بیداری اسلامی به این معنا که امروز در مقایسه با گذشته حتماً فهم سیاسی مسلمانان بهتر شده هر چند با نقطه مطلوب فاصله دارد.

دو. امیدآفرینی و ایجاد اعتماد به نفس به خاطر پیشرفت ها و اقتدار جمهوری اسلامی که برای کسانی که خارج از ایران زندگی می کنند کاملاً قابل لمس است.

سه. موفقیت های جبهه مقاومت در برابر نظام سلطه به ویژه اسرائیل و اثبات توانایی آن برای تغییر معادلات جهانی. من لازم می دانم در پراتز این مطلب را عرض کنم که جبهه مقاومت در قضیه سوریه کار فوق العاده ای کرد. تقریباً همه غرب یک طرف، و جبهه مقاومت یک طرف قرار داشت و جبهه مقاومت از این نبرد پیروز و سربلند بیرون آمد بطوریکه امروز خط مقدم جبهه مقاومت به دیوارهای اسرائیل رسیده و شاید ظرف دو هفته می تواند کار اسرائیل جنایتکار را برای همیشه تمام کند.

چهار. برملا شدن تدریجی واقعیت افول و غروب تمدن غرب- و ناکامی آن در تحقق اهداف مدرنیسم- آن هم غربی که به عنوان رقیب اصلی و جدی تمدن اسلامی محسوب می شود و امروز خود غربی ها به شروع حرکت افولی این تمدن اذعان دارند.

پنج. شکسته شدن ابهت کاذب حکومت های دیکتاتور و غربزده در دنیای اسلام و بالا رفتن امکان شکل گیری انقلاب های اسلامی در مناطق گوناگون عالم اسلام. در اینجا باید به این مطلب توجه بشود که در کنار ناکامی مصری ها در به نتیجه رساندن انقلابشان یا افتادن لیبی در درگیری های داخلی با مداخله خارجی ها، و مواردی از این قبیل، ما با پدیده ای به نام یمن روبرو هستیم که نه تنها در مقاومت و سلطه ستیزی مثال زدنی است بلکه در به ثمر رساندن انقلاب خود با توفیقات بزرگی روبروست و اگر کسی نبض جهان اسلام را در دست داشته باشد، تایید می کند که این خط، یعنی خط انقلاب، بهتر و پخته تر از قبل در آینده مجدداً در مناطقی چون مصر، الجزایر، سودان و غیره شروع خواهد شد و بحرینی های مظلوم هم به هدف خود خواهند رسید.

شش. سرنگونی داعش و افشای بخش مهمی از ماهیت امریکایی آنکه در نتیجه به انزوای تفکر و فرهنگ خطرناک داعشی در دنیای اسلام منجر شده است. اگر ذات پلید داعش هویدا نشده بود و این گروه با قاطعیت از سوی جبهه مقاومت سرنگون نشده بود، تحقق آرمان امت واحده تا سالهای متمادی به تاخیر می افتاد. باید توجه داشت که داعش نه فقط بدیل سازی اسلام سیاسی برای دنیای اسلام توسط غربی ها بود، بلکه عاملی قوی برای ارائه چهره ای غیر انسانی از اسلام محسوب می شد.

هفت. گسترش فزاینده ارتباطات و تعاملات مسلمانان از رهگذر توسعه برق آسای فضای مجازی که حقیقتاً یک فرصت طلایی است و می تواند باب های عظیمی را برای تشکیل امت واحده باز کند.

هشت. شکل گیری و گسترش تجمع عظیم و وحدت آفرین اربعین حول گفتمان عاشورا و همراهی برادران و خواهران اهل سنت با آنکه هنوز قدر و منزلت این نعمت الهی برای ما روشن نشده است.

نه. احیاء تدریجی اندیشه شکل گیری تمدن نوین اسلامی در بخش هایی از دنیای اسلام به این معنا که رویکرد تمدنی بعد از سالهای طولانی به برکت انقلاب اسلامی دوباره بروز و ظهور پیدا کرده و از آرمانی مشکوک الوصول به آرمانی ممکن الوصول تبدیل شده است.

ده. افزایش محبوبیت رهبر انقلاب در عالم اسلامی و اثرگذاری مضاعف ایشان که می تواند خلأ رهبری در دنیای اسلام را تا حد قابل توجهی پر کند.

و اما تهدیدهای پیش روی امت واحده که در اینجا مایلم به هشت مورد اشاره کنم.

اولاً. گسترش نفوذ رژیم صهیونیستی در بسیاری از کشورهای عربی که نسبت به گذشته گسترش پیدا کرده و می تواند گرفتاری های تازه ای را برای مسلمانان ایجاد کند.

ثانیاً. تشدید تهاجمات فرهنگی غرب به دنیای اسلام و اثرات تخریبی رواج سبک زندگی غربی و اسلام لیبرال در میان برخی از جوانان.

ثالثاً. افزایش استبداد و خشونت در برخورد با جریان انقلابی در کشورهای اسلامی مستبد و غربزده مانند عربستان سعودی، بحرین یا نیجریه.

رابعاً. فقدان یا ضعف بینش تمدنی در میان مسلمانان که قبلاً درباره آن توضیح داده شد.

خامساً. به میدان آمدن جریان نخبگان غربزده در جهان اسلام و سم پاشی گسترده و ناجوانمردانه آنها علیه اسلام سیاسی با پول های دول غربی که نمونه های روشن تر سم پاشی های آنها را در خود ایران شاهد بوده و هستیم.

سادساً. ایجاد گروه های انگلیسی-صهیونیستی در عالم شیعی برای تشدید اختلافات و درگیری های مذهبی و عقیم کردن اندیشه امت واحده مانند تشکیلات سید صادق شیرازی که در مخدوش کردن بخشی از چهره شیعه در دنیای اسلام موفق بوده است.

سابعاً. روی کارآمدن دولت های کم باور به اندیشه مقاومت و سلطه ستیزی در ایران و تبعات آن از قبیل: وادادگی در برابر غرب در حال افول؛ کاهش پیشرفت ها؛ و افت جدی سرمایه گذاری های فرهنگی به ویژه با رویکرد جهانی.

ثامناً. فقدان یک رهبری واحد فکری و سیاسی در کل عالم اسلامی که درباره آن صحبت کردیم.

سوال سوم و آخر بحث من بر می گردد به فاصله ما با شکل گیری امت واحده اسلامی که همراه با چند پیشنهاد راهبردی وارد آن می شوم.

به نظر من و بر اساس آنچه بیان شد، فرصت های ایجاد امت واحده نسبت به تهدیدهای آن بیشتر است و شرایط برای شکل گیری امت واحده حقیقتاً هموار است لکن تلاش های جهان اسلام برای مقابله مؤثر با تهدیدها کافی، هوشمندانه و پرسرعت نیست و نیروهای فعال در این عرصه به اکثریت تبدیل نشده اند. همین امر فاصله ما با شکل گیری امت واحده را همچنان زیاد نگه داشته است. در همین جهت، بنده در پایان عرایض چند پیشنهاد مهم تر و البته کلان را خدمتتان ارائه می کنم و معتقدم بهترین روش برای تحقق این جنس پیشنهادات، تشکیل مجمعی بزرگ و قدرتمند مرکب از آن دسته از تشکل های مردمی و جوانانه در دنیای اسلام است که نه فقط باور به شکل گیری امت واحده دارند بلکه حاضرند با رعایت اصول و قواعد یک کار جمعی، خود را وارد فعالیت های مشترک در این زمینه بکنند؛ و اما پیشنهادات کلان من که روش های اجرای آنها جداگانه قابل بحث است عبارتند از:

یک. تداوم مبتکرانه بصیرت و بیداری سیاسی در دنیای اسلام

دو. افشاگری نقش مخرب جریان غربزده در عالم اسلامی

سه. بسط و تعمیق بینش تمدنی در میان مسلمانان

چهار. پرورش استعدادها و ممتاز و قدرتمند در جهت دامن زدن به تلاش های تمدنی

پنج. طرد و منزوی سازی گروههای وحدت شکن و تنش آفرین

شش. ایجاد مجامع مردمی قدرتمند و هماهنگ با رویکرد انقلابی به خصوص با بهره گیری از فضای مجازی

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته